

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) รายบุคคล และการสังเกต (Observation)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง ที่มารับบริการที่แผนกบำบัดโรงพยาบาลแมคเคน สถาบันแมคเคนเพื่อการฟื้นฟูสภาพ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2547 ถึง 31 มกราคม 2548 จำนวน 39 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง 10 คนโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ตามคุณสมบัติที่กำหนด ดังนี้

1. เป็นผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง ที่มารับบริการที่แผนกบำบัดโรงพยาบาลแมคเคน สถาบันแมคเคนเพื่อการฟื้นฟูสภาพ
2. ระดับการรู้สึกรู้ชาติ (good conscious) ติดต่อสื่อสารด้วยการพูดได้รู้เรื่อง
3. ไม่มีปัญหาด้านการรับรู้ (perception)
4. ให้ความร่วมมือในการศึกษาค้นคว้าด้วยความสมัครใจ

การเลือกสถานที่

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเลือกสถาบันแมคเคนเพื่อการฟื้นฟูสภาพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ เนื่องจากเป็นสถานที่ให้บริการสุขภาพที่มีบริการสุขภาพแก่ผู้ป่วยผู้พิการจากโรคหลอดเลือดสมองโดยเฉพาะ โดยมีแผนกบำบัดที่ทำการรักษาและฟื้นฟูสภาพสำหรับผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในโรงพยาบาล และหมู่บ้านบูรพานิเวศน์ซึ่งเป็นรูปแบบของสถานรับเลี้ยงผู้สูงอายุ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องตรงประเด็นที่ศึกษา ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้แนวคำถาม ซึ่งได้กำหนดประเด็นคำถามตามแนวที่จะศึกษา (ภาคผนวก ก) ร่วมกับการสังเกต (Observation)
2. เครื่องบันทึกเสียง เพื่อช่วยในการบันทึกข้อมูลในขณะที่มีการสัมภาษณ์ การมีเครื่องช่วยบันทึกเสียง ทำให้ผู้ศึกษาสามารถพูดคุย สอบถามข้อมูลได้ โดยไม่ต้องพะวงกับการจดบันทึกมากเกินไป ทั้งยังสามารถช่วยให้ตรวจสอบข้อมูลตามที่พูดคุย สัมภาษณ์ได้ โดยที่ข้อมูลไม่สูญหาย

การรวบรวมข้อมูล

1. ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากการทบทวน เกี่ยวกับภาวะสุขภาพ ผู้สูงอายุ สถานการณ์ของผู้สูงอายุ โรคหลอดเลือดสมอง สถานการณ์ของโรคและผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้นและนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์
2. ขอนหนังสือราชการจาก สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตศึกษาสถาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปยังสถาบันแมคเคนเพื่อการฟื้นฟูสภาพเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
3. เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการสังเกต

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป 3 ลักษณะ ได้แก่ การวิเคราะห์แบบอุปนัย การจำแนกชนิดข้อมูล และการเปรียบเทียบข้อมูล

การวิเคราะห์แบบอุปนัย (analytic induction) คือ การตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น เช่น การทำมาหากิน ความเป็นอยู่ในสังคม การสร้างข้อสรุปนี้จะทำตลอดเวลาที่มีการเก็บข้อมูล จนเมื่อเก็บข้อมูลได้เพียงพอแล้วก็สามารถที่จะสร้างข้อสรุปใหญ่เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

การจำแนกชนิดข้อมูล (typological analysis) เป็นการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา จำแนกเป็นหมวดหมู่ตามคุณลักษณะที่ข้อมูลนั้นมีอยู่ร่วมกัน และนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

การเปรียบเทียบข้อมูล (constant comparision) คือ การใช้วิธีการเปรียบเทียบโดยการนำข้อมูลจากหลายๆเหตุการณ์มาเปรียบเทียบ

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ดำเนินการโดยยึดหลักพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ศึกษาแนะนำตัวและชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษา ขอความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ พร้อมทั้งสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ระหว่างการสัมภาษณ์หากกลุ่มตัวอย่างต้องการออกจากการศึกษา ก็สามารถออกจากการศึกษาได้ก่อนที่การศึกษาย่จะเสร็จสิ้นลง

ระยะเวลาในการศึกษา

ใช้เวลาในการศึกษาเป็นเวลา 7 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2547 - เมษายน 2548

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved